

skyldighet för mig att åtminstone upplysa om, hvilket anslag consistorium academicum sjelf för sin del och universitetets kansler ansett för det mest oundgängliga, och får alltså, på ofvan anförda grunder, härmed vördsamt föreslå:

att Riksdagen behagade bevilja ett årligt anslag af Två tusen femhundra Riksdaler Riksmünt till lön åt en adjunkt, med skyldighet att tjenstgöra såsom laborator vid den medicinskt-kemiska institutionen vid Upsala universitet;

och anhåller jag vördsamt om remiss af denna motion till Stats-Utskottet.

Stockholm den 29 Januari 1870.

Sigurd Ribbing.

N:o 218.

Af Herr C. Wenérus: Om åtskilliga ändringar i gällande strafflag till åstadkommande af lindrigare straffbestämmelser och minskade strafflatituder.

Det är numera allmänt erkänt och af erfarenheten vitsordadt, att mycket stränga strafflagar ingalunda bidra till brottslighetens förminskande, utan snarare verka i motsatt riktning. Sådant är äfven helt naturligt, enär de alltför stränga straffen måste förvilla i stället att förmildra sederna samt återgifva de straffade åt samhället ej förbättrade, utan förhårdade af hat och hämndkänsla. Samhället kan därför ej för tidigt bringa sina lagar i öfverensstämmelse med den fortgående humanitetens och det allmänna rättsmedvetandets fordringar.

Säkerligen erkänner en hvar, som tagit närmare kännedom om vår nu gällande strafflag, att densamma i afseende å straffbestämmelserna är öfverdrifvet sträng. Mångfaldiga exempel härpå skulle kunna framläggas, men det torde vara nog att påpeka endast ett enda bland de oftast förekommande fallen, nemligen straffen å tjufnad. Den, som tredje gången dermed förbrutit sig, skall äfven, fastän brottet föröfvats under de mest mildrande omständigheter, kanhända af yttersta nöd, dömas till minst straffarbete i två år och två månader, och kommer han fjerde gången åter och tillgriper, om ock endast några öre, för att stilla sin hunger, kan hans brott ej försonas med mindre än sex års straffarbete, under det att deremot uppsåtligt spillande af menniskolif kan försonas med straffarbete i endast två år.

Men det är ej endast i detta hänseende strafflagen behöfver revideras. Det i densamma antagna latitudsystem, till principen riktigt, är dock fördt till en sådan utsträckning i tillämpningen, att domaren i många fall kan anses så godt som obunden af annat än sin individuella uppfattning, såsom då lagen tillåter honom att för samma brott bestämma straffet till straffarbete från och med två månader till och med tio år, eller från och med dylikt arbete i två år eller på lifstid, hvilket sednare, derest brottslingen är t. ex. endast aderton år gammal, kan betyda detsamma, som straffarbete i 60 år, eller från och med fem riksdaler till och med flera års straffarbete med mellanliggande fängelse å kortare eller längre tid. Svårt är ej att inse huruledes denna nästan obegränsade makt hos domaren skall ej endast kännas för honom ytterst betungande, utan äfven bidra att undergräfvat aktningen för lagskipningen, enär både den sakfällde och allmänheten, ehvad straffet blir lågt eller mycket högt, ofta nog svårligen kan föreställa sig annat, än att straffets fixerande på ena eller andra punkten af straffskalan beror af domarens godtycke aliena.

Med anledning af dessa omständigheter tager jag mig friheten vördsam samt hemställa, huruvida icke Riksdagen skulle finna skäligt

att till Kongl. Maj:t aflåta underdånig skrifvelse med begäran, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och till Riksdagen framlägga förslag till sådana förändringar i Strafflagen af den 16 Februari 1864, att ej endast straffbestämmelserna, der så erfordras, nedsättas, än äfven strafflatituderna i väsendtlig mån minskas.

Huruvida i den underdåniga skrifvelsen bör uppgifvas ungefärliga proportionen af straffnedsättningarna och latitudminskningen öfverlemnar jag till Lag-Utskottet, som torde komma att taga hand om motionen, att bestämma. För min del tillåter jag mig endast nämna, att, i min tanke, utrymmet emellan straffarbete på tio år och på lifstid är för stort; att i allmänhet de brott, som nu kunna beläggas med sex års straffarbete, böra

kunna försonas med dylikt arbete i högst fyra år; att en del brott, som nu beläggas med två års straffarbete, må kunna försonas med endast ett års straffarbete; att särskildt ansvaret för tredje och fjerde resan enkel stöld må reduceras derhän, att de må kunna försonas, det förra med två och det sednare med tre års straffarbete högst, med undantag möjligen för sådana brottslingar, som bedrifvit tjufnad i större omfång eller likasom yrkesmässigt; att för mindre brott, därför endast bötesstraff bör bestämmas, bötesbeloppet, der så lämpligt finnes, närmare fixeras inom de nu antagna minimi- och maximibeloppen fem och femhundra Riksdaler; samt att domaren endast i ytterst sällsynta fall må ega välja emellan mera än två straffarter och, der den tredje straffarten oundgängligen anses böra ingå i valet, det i lagen uttryckligen må tillkännagifvas, att den svåraste arten ej må användas, utan att omständigheterna äro synnerligen försvarande, hvilket kanhända allestädes borde bestämmas såsom vilkor för användande af en svårare straffart.

Stockholm den 28 Januari 1870.

Carl Wenérus.

N:o 219.

Af Herr A. Medin: Derom att creditsedlar af enskilda banker icke må utgifvas å lägre valör än tjugo R:dr.

Under närvarande omständigheter synes ej ringa vikt ligga deruppå, att silfver eller Riksbankens sedlar må i möjligaste måtto hållas i allmänna rörelsen cirkulerande och utgöra det vanligaste liquidationsmedlet, åtminstone vid det lilla, dagligen man och man emellan förekommande varuutbytet. Såsom ett bidragande medel hertill vågar jag föreslå,